

Heimans en Thijssen Stichting

natuurbeleving natuurstudie natuurbehoud natuureducatie

Van het bestuur

We krijgen met zijn allen een nieuwe inkijk in de geschiedenis van de natuurbescherming door een legaat van Victor en Nettie Westhoff. Het zal ongetwijfeld interessante inzichten opleveren en laten zien dat de acties van individuen er toe doen bij het begrijpen, behoud en ontwikkeling van natuur. Ook de betrokkenheid van iedereen die de Heimans en Thijssen Stichting steunt, als vrijwilliger, als donateur of als bezoeker doet er toe. En er is

meer dan genoeg te doen. Momenteel wordt er bijvoorbeeld hard gewerkt aan het herzien van de bibliotheekcollectie zodat er meer focus en ruimte ontstaat en het geheel samen meer kracht krijgt.

Arnold van Vliet, Voorzitter

Heimans en Thijssen Symposium 2024

Graag geziene gast of lastpak? Is er ruimte voor wilde dieren in Nederland?

Op zaterdag 23 november vond in Wageningen voor circa 200 deelnemers het jaarlijkse symposium van de Heimans en Thijssen Stichting plaats. De laatste decennia hebben zich een aantal soorten wilde dieren in Nederland gevestigd en/of sterk uitgebreid (bijv. wilde broedende ganzen, bever, das en recent de wolf) die tot schade en overlast hebben geleid. Wat moet de strategie zijn van de natuurbescherming met betrekking tot de problematiek van schade en overlast?

Bart Ebbing (ganzenonderzoeker Wageningen Universiteit) en Jaap Dirkmaat (directeur Vereniging Nederlands Cultuurlandschap) betoogden dat ganzen resp. dassen beide de laatste jaren een sterke toename hebben laten zien in Nederland en daarbij ook schade veroorzaken, vnl. in de landbouw. Bij dassen en ganzen is de maatschappelijke onrust gelukkig betrekkelijk gering, vooral dankzij ruime financiële vergoedingen en aanvullende beheermaatregelen. De kosten van de schadevergoedingen nemen echter sterk toe en het instrumentarium voor beheermaatregelen wordt door strikte regelgeving ingeperkt.

Zolang gesprekken alleen worden gebruikt om de eigen waarheid te verkondigen, een maatschappelijke rol te bevestigen of meer politiek gewicht te krijgen, zal de zoektocht naar oplossingen voor grote maatschappelijke problemen worden gehinderd.

Femke Hilderink (wildlife expert van het WNF) legde uit dat het WNF in het buitenland momenteel kiest voor een experimentele integrale aanpak waarbij zo veel mogelijk aspecten evenwichtig aan bod komen. Goede communicatie is daarbij een belangrijk thema. Communicatie was ook het onderwerp van de bijdrage van Noëlle Aarts (hoogleraar socio-ecologische interacties, Radboud Universiteit). Zij liet zien dat juist die communicatie vaak onvoldoende is. Door een aantal basisregels toe te passen kun je komen tot een veel betere dialoog met alle betrokkenen over de problemen.

In de slotdiscussie met Mirjam Sterk (natuurgedeputeerde provincie Utrecht) en Rob van Westrienen (directeur Zeeuws Landschap) kwam ook de wolf naar voren. Mirjam gaf o.a. aan dat de huidige regelgeving oplossingen ook in de weg kunnen zitten. Waarom zou je een wolf die regelmatig opduikt in stadsranden recreatiegebieden niet mogen verjagen, zodat hij zijn schuwheid terugkrijgt en de menselijke omgeving gaat mijden?

Nieuwsbrief 67 December 2024

Foto's Meyltje van Aalst

Heimans en Thijssen Stichting

Het doel van de Heimans en Thijssen Stichting is het draagvlak voor natuurstudie, natuurbehoud en natuureducatie te versterken. Dit doen we door de toekenning van de Heimans en Thijssen Prijs, het organiseren van activiteiten en het uitgeven van deze nieuwsbrief. De Stichting beheert historisch materiaal en een bibliotheek.

De overheersende slotconclusie van de dag was dat juist de dialoog over de toename van deze 'lastige' diersoorten en de daarbij optredende problemen veel en veel beter moet. Hier ligt een belangrijke taak voor alle betrokken partijen. Een uitgebreide samenvatting en een aantal presentaties staan op onze website.

Legaat Westhoff

De stichting ontvangt een legaat van € 45.378 (*f.l.* 100.000) uit de nalatenschap van Victor en Nettie Westhoff voor de ontsluiting van het tientallen meters lange persoonlijke archief van Victor Westhoff† (nl.wikipedia.org), dat eigendom is van de Heimans en Thijssse Stichting en zich bevindt in het Noord-Hollands Archief te Haarlem. Behalve manuscripten, ongepubliceerde gegevens en dia's zijn er veel ambtelijke stukken van talrijke commissies, die met elkaar een unieke inkijk geven in de geschiedenis van vegetatieonderzoek en natuurbescherming.

Victor en Nettie Westhoff in Twente. Foto: Fons Eysink

Nieuw bestuurslid

Mijn naam is Anneke Groen en ik ben conservator Speciale Collecties, Erfgoed en Kunst bij Wageningen University & Research. Ik doe hier onderzoek, maak tentoonstellingen en zorg samen met mijn collega's voor een collectie prachtige historische boeken, tekeningen, en kunst- en erfgoedobjecten. Hiervoor werkte ik als erfgoedexpert voor dierentuin ARTIS in

Amsterdam, en bij Naturalis Biodiversity Center in Leiden en het Universiteitsmuseum in Utrecht. Mijn hobby's zijn wandelen in de natuur, fotograferen en schrijven, het liefst over natuurhistorische onderwerpen.

Recensie

Wim Huijser en Jeroen Bosch. Eeuwig landschap. Noordboek, 2024.

Eeuwig Landschap is een terechte hommage aan Eli Heimans. Het fraai uitgegeven werk gaat uitvoerig in op Heimans' boek *Uit ons Krijtland* (1911), maar ook op de kennis van eigentijdse deskundigen. Natuurlijk zijn er kanttekeningen te plaatsen. Dat Heimans pas in 1898 naar Zuid-Limburg afreisde, klopt niet. Hij kwam er al ter voorbereiding van zijn boek Willem Roda dat in 1889 verscheen. Huijser en Bosch verwijzen bij hun opmerking over een mogelijk eredoctoraat voor Eli Heimans en Jac. P. Thijssse niet naar de publicatie van Dick Hillenius (1987) die waarschijnlijk als bron diende en ook in de literatuurlijst wordt genoemd. Helaas vermeldt Hillenius zelf ook geen bron. Een feit is echter dat toen Thijssse in 1922 een eredoctoraat ontving, zowel hijzelf als de promotor Theo Stomps, Eli Heimans nadrukkelijk bij deze onderscheiding betrokken. Deze kanttekeningen doen wat mij betreft geen afbreuk aan *Eeuwig Landschap*. Het is een verrukkelijk boek dat ik iedereen kan aanbevelen. Marga Coesèl

Jaarvergadering 2025

Op zaterdag 15 maart 2025 (14.00-15.30) is de jaarvergadering in het Hugo de Vries-centrum in Amsterdam (Plantage Middenlaan 2c). Deze is toegankelijk voor donateurs na opgave bij de secretaris (www.heimansentijsssestichting.nl/contact/). Nadere info volgt t.z.t. op de website.

Heimans en Thijssse Stichting: Secretariaat, Bibliotheek en Archief, Hugo de Vries Centrum, Plantage Middenlaan 2c, 1018 DD Amsterdam, Email: info@heimansentijsssestichting.nl, Bezoek ons op het web! www.heimansentijsssestichting.nl

Openingstijden bibliotheek en archief

De bibliotheek is in principe toegankelijk op vrijdag van 10.00 – 16.00 uur, gelieve een afspraak te maken via 'contact' op de website. Het boeken- en tijdschriftenbestand is digitaal te raadplegen (zie onze website). Het archief is ter inzage in de studiezaal van het Allard Pierson - Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam, Oude Turfmarkt 129, Amsterdam, en deels op ons adres op de Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam. U kunt het register op de archiefstukken inzien via onze website (onder het kopje Collectie resp. Archief) of via de website van het Allard Pierson. Via deze laatste website kunt u archiefstukken aanvragen en inzien in de studiezaal van het Allard Pierson.

Donateurs

U kunt ons steunen door u als donateur te melden via onze website. De minimale bijdrage per jaar is € 27,50 (studenten € 15,00 en instellingen € 90). Ons rekeningnummer is NL05 TRIO 0320 0962 62 t.n.v. Heimans en Thijssse Stichting.

Giften en legaten

Voor giften en legaten kunt u contact opnemen via onze email. De Stichting is een culturele ANBI instelling.